

Projekt biološkega središča raste

Redkokdo je ob prvi predstavitvi načrtov za novo biološko središče ob Večni poti verjel, da bodo ti, zdelo se je megalomanski, načrti tudi uresničeni. Dvomljivci niso imeli prav. Danes ob Večni poti novo biološko središče vidno raste. Kaj pravzaprav bo na okrog 40 oziroma 75 hektarjih zemljišč v tem delu naše občine, smo se pogovarjali z direktorjem, biologom prof. Vinkom Strgarjem.

Prvi začetki nastajanja biološkega središča segajo še v leto 1966, ko je bilo na mestu, kjer bo središče, postavljeno eno od spominskih znamenj v naši občini. Januarja lani so se dela zares začela, seveda najprej s pripravo terena. Danes je raziskovalno-pedagoški objekt že skoraj pod streho, za vse ostale objekte pa so že pripravljene temelji. V zidanih objektih bo skupno 7844 kvadratnih metrov uporabnih površin, od tega 1063 v vzhodnem delu. V raziskovalno-pedagoškem objektu bo šest predavalnic, poleg tega pa bodo urejeni še praktikum, laboratorij, centralna biološka knjižnica... Objekt bo pod streho do srede letošnjega julija, povsem narejen in pripravljen za vselitev pa naj bi bil do konca prihodnjega leta. Ob tem je prof. Vinko Strgar dejal, da bodo skušali urediti tako, da bi bilo do študijskega leta 1991/92 (torej do oktobra 1991) vse pripravljeno, da bi študentje novo študijsko leto začeli že v novi zgradbi. Biološko središče namreč skupaj »gradijo« biološki oddelek Biotehniške fakultete, center za biologijo Biotehniške fakultete ter univerzitetni inštitut za biologijo.

Bojazen ob nezadostnih sredstvih

Seveda pa je denarni zalogaj precejšen in prof. Vinko Strgar je dejal, da se boji, da bodo v etapi, ko bo treba začeti z opremljanjem prostorov, ostali brez denarja. Seveda bodo skušali najti kakšen dodaten vir denarja, vendar bo to težko, saj v tej gospodarski situaciji denarja ni nikjer prav veliko.

Del novega biološkega središča bo seveda tudi novi botanični vrt, v katerem bo zaradi obilice prostora treba narediti vse tisto, česar v sedanjem botaničnem vrtu pod Karlovskim mostom ni bilo mogoče urediti. Vedeti je seveda treba, da bo novi botanični vrt dolgo časa nastajal, ker rastline pač ne rastejo na ukaz. Sedanji botanični vrt je namreč nastajal vse od leta 1810, tako da mogočih dreves v novem pač ne moremo pričakovati. Zato pa bo v novem vrtu mogoče ustvariti pogoje za rast številnih rastlin, jih opazovati in raziskovati.

V novem vrtu je tako predvidenih nekaj površin, natančneje 0,5 hektara, za gensko banko, del vrta bo tehnična baza za vzgojo rastlin za živalski

vrt, v novem botaničnem vrtu bo del zemljišča namenjen flori visokega barja, kjer bodo Ljubljanci lahko videli tisto, kar je zdaj v Goričici in Bevkah na Barju večini neznano in skrito, poleg tega bo 13 hektarov zemljišč namenjenih za rezervat veterinarske fakultete.

Botanični vrt, jezero in še kaj

Posebej zanimiva pa je novica, da bo botanični vrt povabil k sodelovanju tudi ljubitelje vseh vrst cvetja oziroma rastlinstva, saj je takih ljudi v Ljubljani in Sloveniji veliko. V vrtu naj bi pravzaprav raslo vse, kar raste po svetu – in lahko uspeva tudi pri nas.

Ker je območje novega vrta precej bogato preprejeno z vodami, bo imel vrt tudi veliko umetno jezero. Gozdčki in gozdovi na območju novega biološkega središča bodo ostali, kakršni so, pravzaprav bodo lepši, vzdrževani in čisti. Prof. Vinko Strgar je namreč dejal, da je bilo odvažanje divjih odlagališč smeti prva naloga, ki so se je lotili ob začetku urejanja terena za središče.

Povedati je treba, da je 20 od skupno 40 hektarov zemljišč za bodoče središče že odkupljenih. Sprva bo za botanični vrt urejenih okrog pet hektarov, saj bi bilo vse naenkrat nemogoče urediti. Poleg tega tudi načrti za zunanjo podobo botaničnega vrta še niso narejeni. Lani januarja je bil razpisan javni natečaj za pridobitev projektov. Prispelo je 11 elaboratov, vendar nobeden od njih ni dobil prve nagrade, dva sta prejela drugo, in dva elaborata tretjo nagrado. Iz vseh štirih bodo zdaj strokovnjaki vzeli najboljše ideje in jih združili v celovito podobo novega botaničnega vrta. Ureditveni načrt bodo naredili na Ljubljanskem urbanističnem zavodu, in prof. Vinko Strgar je dejal, da si bodo prizadevali, da bi bil načrt sprejet do konca letošnjega leta.

In prav za konec ostaja se vprašanje financiranja novega biološkega središča. Nosilec naložbe, za katero v celoti pravzaprav še ni natančno znano, koliko bo vredna, je biološki oddelek Biotehniške fakultete, pri financiranju pa sodelujejo še Univerza, banka, mesto Ljubljana in vsika občina. Novo biološko središče pa je, to je treba povedati, del svežnja naložb v družbenih dejavnostih, ki imajo nacionalni pomen. Upamo lahko le, da pri zadnjem koraku, opremljanju predavalnic in laboratorijev ne bo zmanjkalo denarja. Ne nazadnje bo to novo biološko središče v naši občini lahko stopilo ob bok podobnim izobraževalnim središčem v razviti Evropi in v svetu, in če bodo uresničeni vsi ambiciozni načrti z njim v zvezi, bomo imeli čez nekaj časa v Ljubljani in viški občini še nekaj, s čimer se bomo lahko ponašali.

Prednost ima asfalt

Letošnje leto v KS Horjul poteka docela v znamenju obnove cest. V ospredju sta še zlasti cesti Vrzdenc-Sentjošt in Zaklanec-Lesno brdo, asfalt pa je ali pa še bo dobilo tudi več vaških poti na Vrzdencu, v Horjulu in Zaklanecu.

Vrednost del na cesti Zaklanec-Lesno brdo (1850 metrov) po zdajšnjih ocenah cenijo na 2050 starih milijard dinarjev. Od tega so kakih 15 odstotkov v delu in denarju prispevali krajanji, cca 400 starih milijard din je prispevala KS Horjul, preostale stroške pa je krija Mestna skupnost za ceste. Asfaltno prevleko so potegnili vse do meje z vrhniško občino, s čimer naj bi bila, potem ko bo občina Vrhnika asfaltirala še cesto na svoji strani, v celoti asfaltirana cestna povezava Zaklanec Drenov grč.

Tolikan željeni asfalt pa dobiva tudi cesta Vrzdenc-Sentjošt. Potem ko je Cestno podjetje Ljubljana (ob financiranju Republiške skupnosti za ceste) že spomladi razširilo in asfaltiralo prvi kilometer regionalne ceste nad Vrzdencem, je poleti dobil asfalt še lokalni odsek Podpil-Sentjošt. Vrednost del na tem 2,5 kilometra dolgem odseku cenijo na okrog 500.000 zahodnonemških mark, pri čemer so najmanj 20 odstotkov v delu in denarju prispevali krajanji Sentjošta. Zemeljska dela na tej lokalni cesti so zastavili letošnjega januarja, izvajal pa jih je Megrad Inženiring-Zemeljska dela. Na vsej cesti Vrzdenc-Sentjošt tako ostaja brez asfalta samo še kak kilometer in pol dolg regionalni odsek med Vrzdencem in Podpilom, ki pa bo očitno moral počakati na prihodnjo pomlad.

B. V.

Z OSREDNJE LETOŠNJE POLHOGRAJSKE TURISTIČNE PRIREDITVE – »DNEVA POD LOVRENCEM«

Oživljeni stari kmečki običaji

Idilična jasa kraj na novo odprtega polhograjskega turističnega doma, obdana z vencem starega drevja in žuborečo rečico Božno, je bila krajem junija znova prizorišče zanimive turistične prireditve – to pot »Dneva pod Lovrencem«, s katerim so Pograjci istočasno obeležili tudi svoj krajevni praznik.

Čeprav z izrazito turističnim predznakom, je bila prireditev pravzaprav obarvana predvsem z nekdanjimi kmečkimi običaji in dediščino, kakor se je pač ohranjala na polhograjskem območju. S posebno stojnico se je predstavil aktiv kmečkih žena s pestro izbiro doma pečenih dobrot

(potic, šarkljev, krofov, krljev, suhih orehov in še česa); kmet Štefan Kozjek s Korene je s svojim nepogrešljivim kulinaricnim pomočnikom z dobri domačimi klobasami in 'šnopcem' prikazal kmečki turizem; zopet na drugem štantu pa so obiskovalci lahko občudovali pograjske klekljariče, pa tudi, kako spretno so nekoč kmečke žene sukale kolovrat. Manjkalo pa seveda ni tudi manj zgodovinskih stojnic z običajnimi prigrizki in napitki – tja do sladke medicine čebelarjev Hmezada.

V uradnem delu prireditve so se gostje zgrnili okrog okrašene slavnostne tribune, kjer je ob spretni vezni besedi Črta Kanonija urednica »Naše

Čipkarska spretnost je že pravo narodno blago. Škoda je le, ker je še vedno premalo cenjena

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ: PODSMREKA

namreč še vedno obupno slaba, makadamska, pa tudi v sami vasi nimajo prav kaj ponuditi turistom.

»Vse skupaj je prav žalostno. Sem gor prihajajo celi avtobusi izletnikov, toda tu ne morejo dobiti ne štampiljke, ne razglednic, kaj šele, da bi se kje

Pozabljena Stritarjeva vas

»Ta podoba – obledela, napol že pozabljena v hrupu življenja, oj, kako jasna, kako živa mi je zopet pred očmi! Vsako drevo mi je znano, vsako drevesce. Zdi se mi, kakor da bi slišal potokovo šumljanje tik sebe, kakor bi videl pred sabo na dobravi živino, ki se mirno pase ter počasi premiče, zdaj skrivajoče se, zdaj prikazujejo se med grmovjem...«

S temi besedami je slovenski pripovednik Josip Stritar opisal svojo rodno vas – Podsmreko pri Velikih Laščah; naravo svojega otroštva, ki je obdajala to malo hribovsko vasico, ki pa se danes vse bolj izgublja v novogradnjah in drugih prilastkih modernega urbanega življenja.

Vasica je z leti postala romarska pot oboževalcev velikega književnika, slavistov in solarjev, zato je kar nerazumljivo, da se še vedno ne najde sredstva, da bi jo spravili na ustrezno turistično raven. Cesta, ki pripelje v vas (od koderkoli) je

okrepčali, se jezi novi predsednik sveta KS Velike Lašče Alojz Dolšina, ki je tudi sam Podsmrečan.

Turisti odhajajo, kot pravi mladi predsednik sveta KS, z dolgim nosom. Tudi zavoljo Stritarjeve kašče, edine pisateljeve zapuščine v vasi, ki jo je že pošteno načel čas. Pred časom so streho kašče sicer prekrili z novo slamnato kritino, toda slama je bila slabo omlačena in načele so jo podgane in ptiči.

»Ne vem zakaj so se odločili, da streho ponovno prekrijejo s slamo. Danes ni več takih krovcev za to vrsto kritine, kot so bili včasih, pa tudi pravi škopnik je silno težko dobiti. Če pa slama ni prava, streha prej kakor v treh letih gre k vragu,« pravi Alojz Dolšina, ki je prepričan, da bi bila še najboljša rešitev za streho kašče bobrovec.

Kot nam je povedal oskrbnik Stritarjeve domačije Franc Praznik, je kaščo 1986. leta prevzela Kmetijska zadruga Velike Lašče. Ta je zagotovila

Podsmreška panorama: lepa narava, a še vedno slabe ceste

Gasilski praznik v Podsmreki

Vrsti gasilskih društev, ki so si izboljšala svojo opremo, se je 21. julija pridružilo tudi GD iz Podsmreke pri Dobrovi. Tega dne so namreč tu sprejeli nov orodni avto TAM 2000, hkrati pa uradno odprli tudi gasilski dom, ki so ga sicer začeli graditi že pred leti.

Novo Tamovo vozilo, čigar nakup je omogočila OGZ, bo zamenjalo staro, komajda še uporabno orodno vozilo, ki so ga imeli doslej (tega so dobili še od Gasilske brigade).

GD Podsmreka šteje trenutno 36 članov, ki so seveda skupaj z drugimi krajanji pridno pomagali tudi pri gradnji novega, za več namenov uporabnega gasilskega doma.

B. VRHOVEC

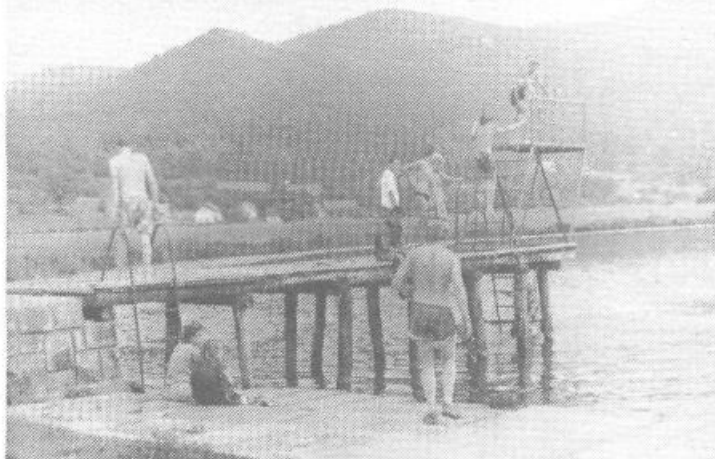
Nakladalci sena v boju s štoparico

komune« Janja Domitrovič izročila Pograjcem naše najvišje turistično priznanje »blagajano«, ki so si jo prislužili lansko leto. Priznanja sveta KS Polhov Gradec pa so tokrat prejeli: vaška skupnost Briše, vaška skupnost Belo, Polhov Gradec-novo naselje, Polhov Gradec-center, Franc Čamernek, Anton Kavčič in Tatjana Brank. Posebno simbolično nagrado pa je dobila tudi Horjulčanka Vera Buh in sicer za njeno dolgoletno pridno izdelovanje narodnih noš, v katerih so se tudi tokrat veselo zasukali polhograjski in horjulski folkloristi. Kot na večini tamkajšnjih prireditelj, pa seveda tudi tokrat ni šlo brez njihovega domačega že uveljavljenega pevskega zbora.

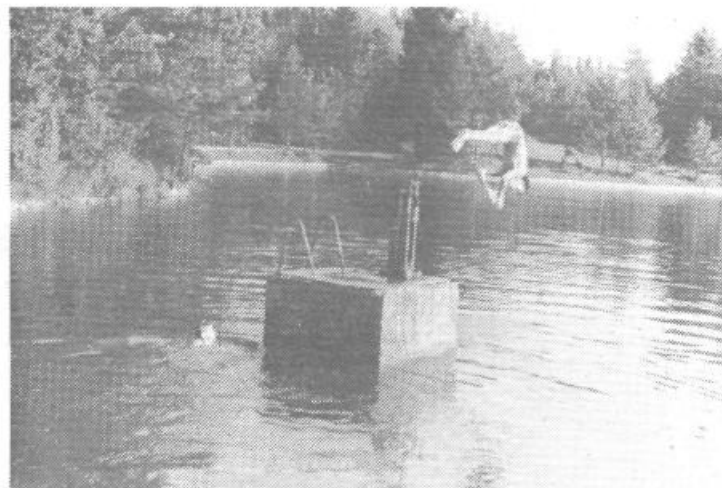
Prešerno, s kmečkim in etnografskim izročilom nabito vzdušje, je doživelo svojstven vrhunec, ko so se na zabaviščnem travniku ekipe mladih fantov in deklet pomerile v zanimivi, pa čeprav vsaj za zdaj še ne športni preizkušnji – nakladanju sena. Tu se je še posebej odrezala mladež s Setnika (ekipa I), ki je naložila voz v pičlih desetih minutah, medtem ko sta se do drugega in tretjega mesta dokopali ekipe Briš in Setnika II. In kakršno je bilo tekmovanje, takšna je bila tudi nagrada: vile, kosa in grablje.

Piko na nenavadnemu kmečkemu tekmovanju je postavila grabljica Marija Trobec s Setnika, ki je od nekod prinesla jerbas s hrustljavim domačim kruhom, salamo in šnopcem, in zadihani fantje in dekleta so družno prisideli k zasluženi malici.

BRANKO VRHOVEC

Podpeško jezero postaja vsebolj priljubljena izletniška točka. Z novo lepo brunarico in drugimi novostmi pa bo privlačno tudi izven kopalne sezone

Ceprav biološko neoporečna, voda v Rakitniškem jezeru ni posebno mikavna za kopalce. Zato pa je bila v vročih poletnih dneh menda toliko večja gneča na njegovih bregovih.

NA OBISKU NA RAKITNIŠKEM IN PODPEŠKEM JEZERU

Jezero niso le za kopanje, ampak so tudi estetsko zrcalo nekega kraja

Za najlepši jezerci v naši občini – rakitniško in podpeško – letošnja poletna sezona mineva več ali manj v načrtih, kako ju napraviti še bolj mikavni za kopalce in izletnike, ne da bi pri tem globlje posegli v njuno naravno strukturo. Toda medtem ko je jezero pri Podpeči po nevhalezni »bodeči neži« že dobilo »paket« izboljšav, se okrog jezera na Rakitni še vedno dviga prah, kdo je sploh njegov lastnik.

»Nikogaršnje« jezero, ki sicer ždi med idiličnimi rakitniškimi gozdički in vikendi, je ta trenutek vse prej kot vabljivo za kopalce: voda je umazana in kalna, smetnjaki okrog jezera pa prenatrpani, kolikor jih sploh je. V času našega obiska (sredi avgusta) na jezeru ni bilo kake posebne gneče, kopalce bi mirno lahko preštel na prste, pravijo pa, da se je ob vročih sobotah in nedeljah kljub kalni vodi tam gori kar trlo ljudi.

Praznik KS Horjul – Tokrat v Žažarju

»6. julij«, praznik KS Horjul, se je letos iz ožje horjulske doline znova »selil« v okoliške hribe – tokrat v Žažar. Ne povsem po naključju, saj tamkajšnji gasilci prav letos zaokrožujejo zanimiv jubilej – 60-letnico svojega gasilskega društva.

Gasilskemu jubileju primerno je osrednja prireditev, ki so jo pripravili na glavnem križišču sredi vasi, potekala predvsem v znamenju gasilcev: ob tradicionalni gasilski paradi domačega in sosednjih društev, poseben dogodek pa je bil vsekakor slovesen sprejem nove motorne črpalke Ziegler, ki jo je žažarskim gasilcem priskrbel O.G.Z.

O sami vasi Žažar, pravzaprav o njeni preteklosti, ki je pomenila polno težkih preizkušenj za tamkajšnje kmete, je spregovoril slavnostni govornik, predsednik skupščine KS Horjul Jože Praprotnik:

»Nekoč ko te ceste (do Žažarja) še ni bilo, je sem gor vodila le čisto navadna pot, kolovoz. Tam, kjer zaviješ danes k Činžarju, levo, so v ostrem ovinku zavili na desno in potem spet na levo v dolino. Ob nalivih je ta hribovska dolina še danes polna vode. Včasih je bil tudi kolovoz en sam hodournik. Konji so do sredine vampa gazili kalno vodo. Furmani so stali na vozu, hkrati pa tudi v vodi. Tako je bilo še zlasti, kadar so vozili dol v Horjul hlode ali pa tisto, kar so morali dati kot obvezno oddajo. Včasih so v Žažarju premgli več kot trideset konj. Vsaka kmetija ga je morala imeti. V šali so pravili, da si moral imeti vsaj dva: enega, da je vlekel voz po strmih klančih, drugega pa, da je peljal tisto, kar je bilo naloženo na vozu... Tudi mnoge njive so bile daleč od hiš. Marsikak kmet je porabil tudi po dve ali tri ure, da je enkrat samkrat pripeljal gnoj na njivo. Vmes so morali konji počivati. Vsi penasti so poklekali po kamnitih in vlažnih klančih. Kmet je hotel pomagati in trpel z živalmi vred...«

V zvezi s tekočo problematiko KS Horjul, je Jože Praprotnik povedal, da je letos vsekakor v ospredju asfaltiranje cest Vrzdencec – Šentjošt in Zaklanec – Lesno brdo, zavoljo česar v močnjiki KS ne bo denarja za kake druge naložbe (več o cestah v posebnem zapisu). Žažar razen asfalta potrebuje tudi nov gasilski dom, potrebno bi že bilo razširiti pokopališče v Horjulu in mnogi interesi se vedno zamažajo na nove telefonske priključke.

Na proslavi, ki sta jo dodatno prepestrila tudi zdaj že nepogrešljivi horjulski mešani pevski zbor in folklorna skupina, so tudi to pot podelili tradicionalna krajevna priznanja »6. julij«, bronaste značke in športna priznanja. To so prejeli:

Priznanja »6. julij«: vas Žarar, Pavel Kozjek, Janez Marolt, Franc Žakelj in Anton Gerjol (za zasluge pri gradnji novega vodovoda na Korēni in Samotorici); Bronasta značka OF: Franci Verbič.

B. VRHOVEC

»Svět naše krajevne skupnosti je sklenil, da dokler ne bo rešen status lastništva jezera, ne vložiti vanj niti pare.« pojasnjuje odločno stališče KS Rakitna glede jezera vsestranski krajevni delavec Janez Klemenc. »O lastništvu naj odloči občina. Zdaj pa je jezero praktično nikogaršnje. Kolikor bi naša KS dobila jezero v upravljanje, bi gotovo namenila zanj kaka sredstva in začeli bi ga urejati – po načrtu arhitekta, ki urejuje tudi naše naselje. Treba bi bilo urediti predvsem zemljiške odnose zaščitnega pasu, ozeleniti parkirišče, nemestiti javno razsvetljava, nato pa na odmerjenem prostoru zadaj urediti prostor za kamping.«

Sámo jezerce potrebuje prečiščevalne bazenčke – lovilce mulja in zeleno strážo, ki ne bi dovoljevala, da bi ob jezeru vsakdo počel, kar bi se mu zahotelo. Zadnjič, na primer, sta dva v jezeru kopala konje, pa proti njima nismo mogli ukrepati. Tudi pse kopajo. Brunarica ob jezeru dela, zato pa še vedno ni urejen odvoz odpadkov, pa tudi sicer je košev za smeti premalo. Samo voda v jezeru je res kalna, je pa, hvala bogu, biološko čista, kar so potrdili tudi biologi, ki so junija tu gori imeli svojo kolonijo. Vsaj do zdaj še ni bilo pritožb, da bi kdo dobil kake infekcije ali izpuščaje.«

Tako na Rakitni. Povsem drugače pa je z jezerom pri Podpeči. Jezerce je letos dobilo novo brunarico (o tem smo v Naši komuni že poročali), tri pomole, klopi, popravili so ploščad za kopanje, pri Turističnem društvu Podpeč-Preserje pa razmišljajo še o toboganu in gugalnici za otroke. Če bo le denar za to, seveda. V sami brunarici je za zdaj na voljo le pijača, sčasoma pa bodo ponudbo obogatili še s sladoledom in prigrizki, medtem ko naj bi bil prostor v gornjem delu brunarice odmerjen za biljard. O vseh teh načrtih pravi lastnik Janez Rogelj: »Ljudje zdaj hodijo v Bohinj na piknike, ko bo urejen prostor na drugi strani jezera, pa jim ne bo več treba. Tu je namreč dovolj prostora za večje število piknikarjev, tudi za podjetja. Če bo vse po sreči, bomo na bregu med manjšima pomoloma uredili tudi drsališče, saj sámo jezero pozimi žal ne zamrzne. No, rad bi se zahvalil občini za pospešen postopek pri pridobivanju dokumentacije za gradnjo brunarice in bivšemu tajniku KS Podpeč-Preserje Ivanu Prebilu za koristne nasvete. Brez njihove pomoči bi se namreč le težko lotil gradnje. Nisem pa preveč navdušen nad ribiči, ki hodijo ribariti semkaj, saj puščajo za sabo neverjetno nesnago.«

BRANKO VRHOVEC

Še o komunalni, ekološki in prometni problematiki v KS Murgle

Že večkrat je bilo v sredstvih javnega obveščanja (časopisih, televiziji) in na straneh Naše Komune (v letu 1988/89, nazadnje pa 22. maja in 19. junija) objavljeno, na katere komunalne, prometne in ekološke probleme opozarjamo občani KS Murgle zaradi sporne Ceste v Mestni log, ob kateri so osnovna šola, veterinarska klinika, športna igrišča, vrtovi, pritlične idr. individualne in združne stanovanjske hiše. Prometnica, podaljšana do sanitarne oz. komunalne deponije na C. dveh cesarjev je sporna zato, ker jo je zgradil krajanom neznan investitor, ker jo uporabljajo mestni smetarji dan in noč, ob delavnikih in praznikih, poleg teh pa vsi drugi uporabniki, čeprav nima uporabnega dovoljenja, čeprav se jo je prekopavalo na mnogih predelih in za najrazličnejše potrebe. Uporabniki ceste, ki jih je zaradi avtosejma in industrijskih objektov vsak dan več, ne spoštujejo prometnega režima, semaforjev ni, prometna milica je nemočna itd. Občani smo izpostavljeni neznoznemu hrupu, smradu (iz težkih gradbenih idr. kamionov, prikoličarjev z gradbenim materialom iz skladišča DO Lesnine, Hoje).

Poleg vseh vrst emisij se vrstijo prometne nesreče (tudi otroci so žrtve). Ni ga upravnega (republiškega, mestnega; občinskega) organa, inšpekcije, postaje milice, funkcionarjev z imenom in priimkom na vseh instancah in področjih komunalne, prometa, varstva okolja, ki jim ne bi bilo znano stanje na tem območju. Dostavljeni so jim bili dokumenti o meritvah hrupa, o sanitarnih idr. pogojih. Naproseni so bili, da zavarujejo občane pred samovoljno komunalcev (smetarjev) idr. uporabnikov, ki ne spoštujejo omejitve hitrosti, zaščito krajanov pred prekomernim hrupom, zapraševanjem.

Zadnjo zahtevo KS Murgle z dne 4. 4. letos so mnogi prejeli v reševanje oz. ukrepanje zato, ker prizadevanja krajanov niso stara dobrega pol leta, ampak skoraj 10 let. Tedaj je bil graditeljem združnih hiš ob zdaj najbolj prometno izpostavljenem križišču nasilno odpeljan odziv zemlje z njihovih stavbnih zemljišč, ki so ga začeli urejati kot protihrupno zaščito. Opozorila, prošnje, zahteve krajanov iz vseh teh let bi zapolnile mnogo strani tega glasila, če bi lahko prikazali smatno brezplodnost prizadevanj povsem brezpravnih ljudi v naši družbi in indiferentnost inšpekcijskih idr. organov, ki samo nekaj ugotovljajo, ne izvršijo pa niti tistega, kar celo drug drugemu nalagajo v izvršitev.

V članku, ki je bil objavljen 22. maja z naslovom »Prevoz pepela in smeti ogroža bivanje«, si je uredništvo zadalo nalogo, da bo ugotovilo, kako se izpolnjujejo zahteve krajanov, zapisane na 7. strani. Sicer hvaležni, da nam je podarilo nekaj dragocenega prostora smo se zgrozili ob branju prispevka »Komunalna... problematika v KS Murgle«, ki je bil objavljen v naslednji številki, 19. junija. Neresnično prikazovanje naše problematike nas je prizadelo. Še zlasti, ker neznan avtor pripisuje krajevni skupnosti in njenim organom neke akcije in aktivnosti ter uspeh le-teh, dejansko pa je naša problematika vsak dan hušja. Avtor ne pove, da je bil sestanek pri tedanjem predsedniku skupščine občine sklican na zahtevo prizadetih krajanov. Ne pove, kaj je bilo na sestanku ugotovljeno, niti kakšni zaključki so bili spreje-

ti. Ne pove tudi to, da zapisano v beležkah udeležencev sestanka, ki so bili predstavniki prizadetih krajanov, ni identično zaključkom občinskega funkcionarja. Izrecno je bilo objuljeno eliminiranje kamionov-smetarjev s tega bivalnega okolja. KS Murgle, MK KGPZ in KPL-TOZD Javna higiena (zdaj že Snaga) pa naloženo:

- da poda občinskemu komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja pobudo za spremembo prostorske ureditve v KS Murgle;
- da se preuči prometna ureditev na tem območju in v okviru možnosti izvede zapora Ceste v Mestni log od Koprške dalje;
- da mora Mestni komitej za komunalno gospodarstvo in promet opremiti C. v Mestni log s potrebnimi prometnimi znaki glede omejitve hitrosti tako, da bodo delavci Postaje milice lahko ukrepali v okviru pozitivne zakonodaje;

- da naj KS Murgle pri pristojnem organu vložijo zahtevek za zagotovitev IZVEDBE PRIMERNE PROTIHURPNE ZAŠČITE
- da mora KPL-TOZD Javna higiena pooprstiti nadzor nad dogovorjenim prevozom na odlagališče smeti, zlasti nad izvajalci, s katerimi ima KP pogodbeni odnos
- da mora Mestni komitej za komunalno gospodarstvo, promet in zveze v roku 14 dni pripraviti ustrezno tolmačenje predpisov pri prevozu odpadkov na sanitarno deponijo.

Menimo, da bi bil oz. nam je avtor, ki predstavlja KS Murgle dolžan odgovoriti in javno pojasniti, katerega od dogovorov na sestanku pri županu je izvršil, kateri ukrepi za odpravo problemov, na katere opozarjamo, so bili sprejeti in kdo jih je sprejel ter izvršuje. Zanima nas, v kakšni fazi reševanja so naši problemi pri mestnem in občinskem resornem organu, še zlasti, ker so bili predstavniki teh organov, prisotni na sestanku, razrešeni svojih funkcij in odgovornosti?

Promet po Cesti v Mestni log in s tem povezani komunalni, ekološki, prometni idr. problemi (hrup, zapraševanje) so iz dneva v dan hušji zaradi avtosejma in vključevanja novih uporabnikov na to cesto (avtobusov LPP, prodajalcev avtomobilov idr.). Ker so pločniki zgrajeni, menimo, da je cesta zgrajena in da inšpekcija lahko naloži izgradnjo protihrupnih barier investitorju skladno z zazidalnim načrtom in sanitarnim pogojem MUIS.

Odprto ostaja tudi vprašanje izvršitve zahteve Republiškega urbanističnega inšpektorata dane Mestni upravi inšpekcijskih služb – mestni urbanistični inšpekciji, dne 5. 4. 1990. Naročila ji je, da v »najkrajšem možnem času sporoči ugotovitve, če je Cesta v Mestni log z njenim podaljškom in mostom preko Malega grabna ter Tbilisjske ceste grajena skladno s pogoji v lokacijskem dovoljenju, kar velja tudi za deponijo odpadkov.« Ve se, da gre za deponijo radioaktivnega elektrofiltrskega pepela in žlindre iz TE-TO in tudi to, da taka deponija ne sodi v neposredno bližino bivalnega okolja. Kdo bo odgovoril na to vprašanje? Je bilo Republiški urbanistični inšpekciji odgovorjeno?

KRAJANI KS MURGLE
OB CESTI V MESTNI LOG

Stritarjeva kašča vse bolj propada

tudi sredstva za obnovo strehe, ki pa zdaj gnijejo s slamo vred...

Premalo vode

V času Josipa Stritarja je imela Podsmreka le tri hiše. Zdaj so tem dodali še štiri nove, ostali pa so stari kozolci in gospodarska poslopja, ki vas odevajo v čudovito patino nekdanjega časa. Tu že od nekdanj cveti tudi suha roba, pa čeprav si večina krajanov (vseh skupaj je 23) hodi služiti kruh v Ribnico in Ljubljano. Nerodno pa je, ker vasica ždi prav na hribu (550 metrov visoko), zavoljo česar prihaja do težav z vodo, saj vodo, ki priteka po preozki cevi z Ostrega vrha često porabijo že v dolini. Podsmrečani so se prav zato lotili obnove vodovodnega omrežja, ki bi bila najbrž že gotova, če ne bi zaškripalo pri finančnih sredstvih; ni denarja za armaturo ventilov v rezervoarju in drug prepotreben material.

Najbrž pa vsaj še nekaj časa ne bo denarja tudi za asfaltiranje njihove ceste do doline in cesto od Kneja do Karlovice, ki je zanje vitalnega pomena. Alojz Dolšina pravi o tem: »Ta cesta povezuje Rute, Lašče, Dolino in druge okoliške vasi. Celo z Blok hodijo sem čez. Zato je za nas razumljivo bolj pomembna kakor vse drugo.«

BRANKO VRHOVEC